

**Erasmus+ programmas KA1 aktivitātes profesionālās izglītības mācību
mobilitāti projekts "Pieredzes apmaiņa starp Latviju un Igauniju nozaru
kvalifikāciju sistēmas izveidē"**

Valsts izglītības satura centrs sadarbībā ar Kutsekoda (Igaunija) no 2014.gada 26. līdz 30.oktobrim īstenoja Eiropas Savienības Erasmus+ programmas Pamatdarbības Nr.1 (KA1) profesionālās izglītības sektora projektu Nr. 2014-1-LV01- KA102-000160 "Pieredzes apmaiņa starp Latviju un Igauniju nozaru kvalifikāciju sistēmas izveidē". Mobilitātes projektā piedalījās VISC Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākās referentes – Tatjana Daņilova, Dace Vīgante – un Profesionālās izglītības pārbaudījumu nodaļas vecākā referente Nora Veignere.

Projekta partneris tika izraudzīts mērķtiecīgi iepazīties ar Igaunijas pieredzi, jo, īstenojot profesionālās izglītības satura reorganizāciju Latvijā, šī pieredze visprecīzāk atbilst Latvijā uzsāktajām pārmaiņām profesionālās izglītības modernizācijā.

Projekta mērķis ir veicināt pieredzes apmaiņu un starptautiskās sadarbības uzsākšanu starp līdzīgām institūcijām profesionālās izglītības jomā Latvijā un Igaunijā - Valsts izglītības satura centru un Sihtasutus Kutsekoda - institūcijām, kas valstī ir atbildīgas par profesiju standartu izstrādi un reģistra uzturēšanu.

Projektā notika pieredzes apmaiņa starp Latviju un Igauniju šādos jautājumos:

- nozaru kvalifikāciju struktūru izveides metodika;
- nozaru ekspertu padomju (NEP) darba koordinēšana;
- NEP loma profesionālās izglītības nodrošināšanā;
- profesionālās izglītības atbilstības darba tirgus prasībām nodrošināšana;
- sadarbības starp izglītības piedāvātājiem, darba devējiem un darba ņēmējiem formas;
- profesiju standartu izstrādes metodika un organizēšanas kārtība;
- sasniedzamo rezultātu novērtēšana;
- ECVET ieviešanas pieredze.

Pieredzes apmaiņa projektā notika, tiekoties ar profesionālās izglītības jomas pārstāvjiem Igaunijā, apmeklējot dažāda līmeņa un statusa profesionālās izglītības iestādes. Mobilitātes laikā tika apmeklētas 5 profesionālās izglītības institūcijas: Kutsekoda, Innove, Tallinas industriālās izglītības centru (Tallinna Tööstushariduskeskus), Tallinas Būvniecības skolu (Tallinna Ehituskool), Tallinas Viesmīlības servisa skolu (Tallinna Ehituskool), Igaunijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda).

Sihtasutus Kutsekoda ir Igaunijas institūcija, kas veic nacionālās kvalifikācijas sistēmas pārraudzību un aktualizēšanu (Igaunijā šo sistēmu izveidoja

Igaunijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera 1997.gadā, savukārt Latvijā nozaru kvalifikāciju struktūru izveide tika uzsākta 2011.gadā).

Sihtasutus Kutsekodas funkcijas ir ļoti līdzīgas VISC:

- nozaru kvalifikāciju struktūru pārraudzība,
- profesiju standartu izstrāde un reģistra uzturēšana.

Kutsekoda darbības mērķis ir atbalstīt nacionālo kvalifikāciju struktūru, lai veicinātu profesionālās izglītības atbilstību darba tirgus prasībām, profesionālo prasmju attīstīšanu, vērtēšanu, atzīšanu un salīdzināšanu. Nacionālā kvalifikāciju sistēma ir balstīta uz sasniedzamajiem rezultātiem. Tā ir saite starp izglītības sistēmu un darba tirgu.

Daļa Sihtasutus Kutsekodas funkciju ir līdzīgas Valsts izglītības satura centra funkcijām:

- organizēt un koordinēt nozaru ekspertu padomju darbu;
- nodrošināt konsultācijas un atbalstu kvalifikācijas piešķiršanas institūcijām;
- veidot un uzturēt profesionālo kvalifikāciju reģistru;
- organizēt konsultācijas un apmācības saistībā ar nozaru kvalifikāciju struktūru;
- ieviest Igaunijas profesionālo kvalifikāciju struktūru nacionālajā un starptautiskajā sistēmā, nodrošinot profesionālo kvalifikāciju pielīdzināšanas iespēju;
- pamatojoties uz nozaru ekspertu padomju lēmumu, organizēt profesiju standartu izstrādi un aktualizāciju;
- nodrošināt un koordinēt EKI sasaisti ar nozaru kvalifikāciju sistēmu;
- organizēt profesiju standartu izstrādi un uzturēt to reģistru.

Sihtasutus Kutsekoda attīsta atbalsta sistēmu nacionālajai kvalifikāciju struktūrai, lai veicinātu darba ņēmēju konkurences spēju, kompetenču novērtēšanu, atzīšanu un salīdzināšanu. Sihtasutus Kutsekoda vada nozaru ekspertu padomju darbu. Igaunijā ir 16 nozaru kvalifikāciju padomes:

- Uzņēmējdarbības
- Būvniecības
- Pakalpojumu
- Mežsaimniecības
- Veselības un sociālā darba
- Vieglās rūpniecības
- Metālapstrādes un mašīnbūves
- Pārtikas rūpniecības un lauksaimniecības
- Transporta un loģistikas
- Enerģētikas, metalurģijas un ķīmijas
- Informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju
- Tieslietu un iekšlietu
- Tautas mākslas un daiļamatniecības
- Kultūras

- Izglītības.

Nozaru kvalifikāciju padomes

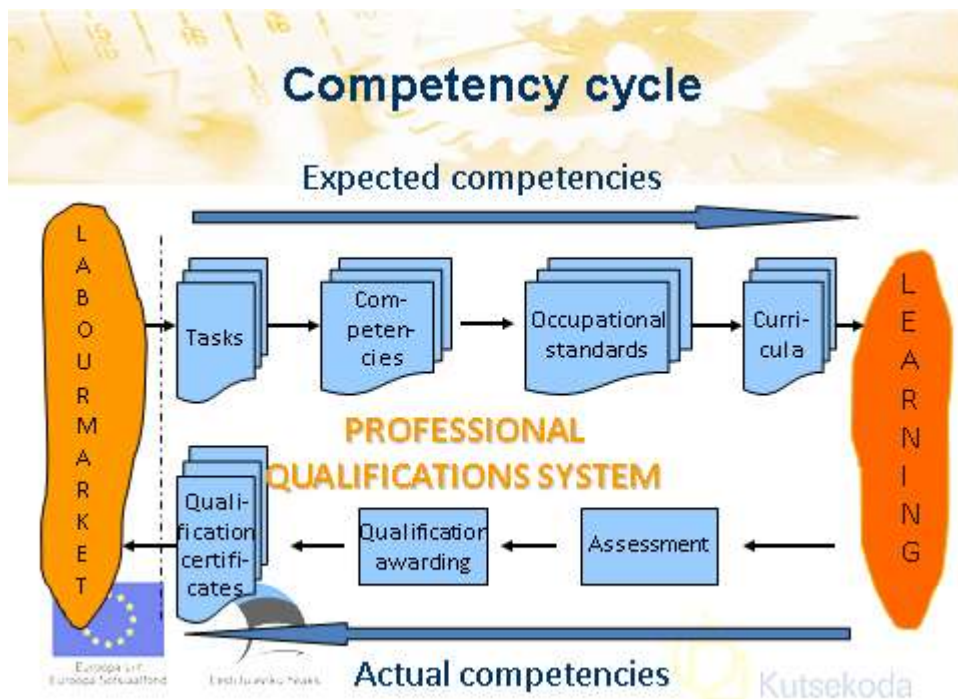
- lemj par jaunu profesiju standartu izstrādi,
- lemj par profesionālo kvalifikāciju piešķiršanu,
- veido darba grupas, ekspertu grupas profesiju standartu izstrādei un profesionālo kvalifikāciju piešķiršanai,
- apstiprina profesiju standartus,
- izsniedz licences profesionālās kvalifikācijas piešķiršanas institūcijām,
- apstiprina profesionālās kvalifikācijas piešķiršanas metodes,
- apstiprina profesionālās kvalifikācijas piešķiršanas izmaksas,
- nodrošina profesionālās kvalifikācijas piešķiršanas uzraudzību.

Igaunijā kopumā ir izstrādāti 842 profesiju standarti. Profesiju standarti ir izstrādāti, balstoties uz kvalifikāciju dalījumu sasniedzamo rezultātu vienībās.

Profesionālā kvalifikācija Igaunijā tiek piešķirta, balstoties uz personas profesionālo kompetenču, kas ir aprakstītas profesijas standartā, novērtēšanu, ievērojot principus:

- tiek vērtētas nepieciešamās kompetences, prasmes, zināšanas neatkarīgi no tā, kā tās iegūtas,
- tā ir brīvprātīga, ja nav noteikta ar likumu,
- vērtēšana ir atdalīta no mācīšanas procesa un ir neatkarīga no tā,
- vērtēšana tiek noteikta, pamatojoties uz personas iesniegumu,
- novērtēšana ir maksas.

Igaunijas profesionālās kvalifikācijas sistēma:

Profesionālās kvalifikācijas piešķiršanas process Igaunijā:

Iegūtā pieredze tiek izmantota profesionālās izglītības reformas īstenošanā (profesionālās izglītības satura pārskatīšana, tā atbilstības darba tirgus prasībām veicināšana un piemērošana tautsaimniecības nozaru izpētes rezultātiem un nozaru vajadzībām atbilstoši nozaru profesionālo kvalifikāciju struktūrai, koordinētu un metodiski atbalstītu profesiju standartu un profesionālās kvalifikācijas pamatprasību izstrāde). Projektā iegūtā pieredze tiek izmantota Latvijas nozaru kvalifikāciju struktūras izstrādē, "Profesiju standartu izstrādes metodikas" pilnveidošanā, uz sasniedzamajiem rezultātiem balstītas profesionālās izglītības satura izstrādāšanā.

Sagatavoja projekta kontaktpersona Laura Iveta Strode